

College van B&W

Uw contact R. van Leeuwen

T (020) 540 44 51

F (020) 540 45 59

r.van.leeuwen@amstelveen.nl

AAN

de heer Stoffels, raadslid

Postbus 4, 1180 BA Amstelveen

Vermeld bij reactie ons kenmerk en datum van deze brief

Datum 26 maart 2024
Uw brief van 24 februari 2024
Uw kenmerk Warmtevoorziening Westwijk Zuid-West
Ons kenmerk Z24-032379

Betreft Schriftelijke vragen van het raadslid de heer Stoffels van ChristenUnie over Warmtevoorziening Westwijk Zuid-West.

Geachte heer Stoffels,

Op 24 februari 2024 heeft u ons, op grond van artikel 44 Reglement van orde voor de raad van Amstelveen 2024, schriftelijke vragen gesteld over Warmtevoorziening Westwijk Zuid-West. In deze brief gaan wij in op de door u gestelde vragen (cursief) met daaronder onze beantwoording.

Rond 2010 is de kastelenbuurt in Westwijk Zuid-West opgeleverd. In deze wijk geschied de verwarming en koeling van de woningen met een pompinstallatie, welke wordt gevoed door een collectieve WKO-installatie. Westwijk Zuid-West is als één van de eerste wijken van het land gebouwd met deze duurzame en aardgasvrije vorm van energievoorziening. Begin deze eeuw werd hiertoe besluit genomen in deze Raad. Het gedeelde bronsysteem wordt, voor een contract van 30 jaar geëxploiteerd door Eteck Energie Bedrijven. Dit contract is destijds gesloten tussen Phanos (projectontwikkelaar - welke failliet ging in 2012) en een voorloper van Eteck. Bewoners betalen maandelijks elektriciteitsverbruikskosten aan hun energieleverancier en aan Eteck een maandbedrag voor hun noodzakelijke gebruik van de bron. Eteck draagt van deze opbrengst zorg voor onderhoud van de gemeenschappelijke leidingen en installaties.

In 2022 heeft de ChristUniefractie vragen gesteld die betrekking hadden op de bepaling van de hoogte van de maandbedragen en ondersteuning van de gemeente aan inwoners die zijn aangesloten op de collectieve WKO. Dit heeft geleid tot maximale tarieven, vastgesteld door de ACM. Hoewel er nu meer bescherming is tegen winstmaximalisatie van de exploitant, maken inwoners zich nog steeds zorgen over de houdbaarheid van hun verwarmingssysteem in de toekomst. Gebruikers overwegen zich te laten afsluiten (na betaling van boeteclausule), wat kostenverhogend werkt voor de overige gebruikers van het collectieve systeem en tot minder duurzame vormen van woningverwarming leidt. Er is door alle onzekerheid aversie tegen deze duurzame vorm van energievoorziening aan het ontstaan. Exploitatie, instandhouding, levensduur en toekomstbestendigheid zijn belangrijke aspecten in deze onzekerheid.

In dit kader stellen wij de volgende vragen aan het college:

1. *Hoeveel collectieve WKO-installaties, naast de genoemde installatie in Westwijk Zuid-West, telt Amstelveen?*

Wij zijn in Amstelveen bekend met 10 collectieve WKO-installaties waarbij sprake is van (voorgenomen) levering van warmte (en/of koude) aan woningen.

Het betreft vier zogeheten gebiedsinstallaties:

- Westwijk Zuid-West fase I,
- Westwijk Zuid-West fase II,
- Westwijk Zuid-West fase IV,
- Westwijk Zuid-Oost (Zilververschoonlaan).

Daarnaast zijn of worden voor onderstaande lokaties collectieve WKO's aangesloten op woongebouwen:

- Verpleeghuis het Zonnehuis (Laan van Helende Meesters)
- De Connectie (Startbaan 8)
- Olympiade (Startbaan 16)
- The Mayor (Burgemeester Rijnderslaan)
- Hollandse Meesters (Groen van Prinstererlaan)
- 225 (Biesbosch 225)

2. *Wat is de resterende looptijd van het exploitatiecontract voor onderhoud van de gemeenschappelijke leidingen en installaties van de bij 1 genoemde installaties?*

Als gemeente hebben we tot nog toe de rol van facilitator/vergunningverlener ingenomen, het initiatief komt daarbij van andere partijen, bijvoorbeeld een warmtebedrijf en een projectontwikkelaar.

Wij verlenen hen publiekrechtelijke medewerking, zoals vergunningverlening.

Daarnaast verlenen we als grondeigenaar privaatrechtelijke toestemming om het leidingnetwerk in de gemeentelijke grond aan te leggen indien van toepassing. Deze rol past goed bij (nieuwbouw-) projecten waarbij de schaal van de bronnen en de hoeveelheid aan te sluiten gebouwen goed bij elkaar passen.

Wij zijn hierdoor geen partij bij het exploitatiecontract tussen aanbestedder (ontwikkelaar of eigenaar) en exploitant. Ook bij het contract tussen exploitant en afnemer zijn wij geen partij. Wij zijn daarom ook niet specifiek op de hoogte van de looptijden van exploitatiecontracten van de collectieve WKO-installaties genoemd onder 1.

Van de installatie in Westwijk Zuid-Oost is ons bekend dat er een exploitatietermijn van 30 jaar is vastgelegd vanaf aanvang levering (2011). Algemeen is in de markt een looptijd van 30 jaar gebruikelijk, of 15-25 jaar met optie tot verlenging.

Overigens merken wij op dat bij woongebouwen waarbij op andere (collectieve) wijze in de warme-koude wordt voorzien, wij ook geen zicht hebben op exploitatiecontracten.

3. *Wanneer de looptijd van het exploitatiecontract is afgelopen, zal er een aanbesteding moeten plaatsvinden voor een nieuw contract. Wie leidt deze aanbesteding bij de Amstelveense collectieve WKO's?*

Wij kunnen deze vraag momenteel onvoldoende beantwoorden omdat we niet over contracten beschikken. Wij gaan voor de collectieve WKO-installaties de gemaakte afspraken in kaart brengen en (laten) beoordelen op grond van de Warmtewet voor wat betreft de mogelijkheden tot aanbesteding na verlopen van exploitatietermijn. Ook zullen we op grond hiervan beoordelen of een actievare rolneming noodzakelijk is.

4. *Welke oplossingsrichting ziet de gemeente voor zich, wanneer geen inschrijvingen volgen, of onder (voor inwoners) zeer ongunstige voorwaarden?*

Voor zover ons bekend is de bestaande warmteleverancier verplicht een alternatief aan te bieden. Dit zullen we na opvragen van de exploitatiecontracten en/of leveringsovereenkomsten nog extra toetsen. De meeste contracten hebben nog een looptijd van langer dan 15 jaar. Het is nog niet te voorspellen welke oplossingsrichtingen er tegen die tijd mogelijk zijn.

5. *Wanneer is de theoretische eindelevensduur van een WKO bereikt?*

Algemeen wordt aangehouden dat systemen minimaal 20 jaar meegaan, maar 30-40 tot zelfs 50 jaar zeer goed mogelijk is. Wij beschouwen hierbij het gehele systeem, zowel de bodembronnen (WKO) als ook leidingen en energiecentrale. Uiteraard is (preventief) onderhoud noodzakelijk en dienen sommige onderdelen tussentijds vervangen te worden.

6. *Wie is (financieel) verantwoordelijk voor vervanging van de WKO-installatie bij eindelevensduur? Is dat de op dat moment gecontracteerde exploitant?*

Het antwoord op deze vraag hangt af van de aanbestedende partij en gemaakte afspraken in de exploitatie-overeenkomst. Wij zullen deze vraag daarom betrekken bij het beoordelen van de overeenkomsten zoals bij vraag 3 aangegeven.

7. *Welke rol ziet de gemeente voor zich voor instandhouding van deze primaire levensbehoefte bij eindelevensduur van de installatie? Welke rol bij het contracteren van een volgende exploitant?*

Algemeen kunnen wij aangeven dat wij een duurzame en betaalbare energievoorziening als zeer belangrijke primaire levensbehoefte beschouwen voor al onze inwoners, dus ook voor inwoners verbonden aan een collectieve WKO-installatie. Bij aflopen van exploitatie-overeenkomsten zullen we met deze inwoners of -vertegenwoordigers, moeten beoordelen of een voortzetting van de collectieve WKO-installatie in het belang is van deze inwoners of dat er dan betaalbaardere minstens zo duurzame oplossingen voorhanden zijn.

8. *Exploitatie, instandhouding, levensduur en toekomstbestendigheid zijn belangrijke aspecten in de onzekerheid bij collectieve WKO-gebruikers. Welke oplossingen ziet de gemeente om deze onzekerheden om te vormen tot zekerheden?*

Wij hebben de indruk dat voor de meeste WKO-gebruikers de focus bij betaalbaarheid, transparantie en minimale storingen ligt. Onder andere in Westwijk Zuid-West hebben wij daartoe de gesprekken met de exploitant geïntensiveerd. Wij gaan er daarbij vanuit dat de gesprekken over storingen en prijs van tijdelijke aard zijn en de contacten tussen leverancier en klanten zal normaliseren. Wij beseffen dat na de focus op de

kortere termijn het belangrijk is ons te richten op de verdere termijn en breder naar duurzame instandhouding van de collectieve warmte-koude voorzieningen te kijken. De wet- en regelgeving rond WKO's is sinds de aanleg van de eerste systemen aangepast en aangescherpt. Uit onderzoek in opdracht van de ACM blijkt bijvoorbeeld dat systemen aangelegd na 2013 veel minder storingen en klachten kennen dan de systemen die daarvoor aangelegd zijn. Wij zijn in overleg met betrokken inwoners om een bijeenkomst te organiseren in samenwerking met partijen als de Omgevingsdienst NZKG en WKO-exploitanten om kennis en ervaringen uit te wisselen rond WKO's en hierbij in te gaan op werking, rendementen en de Warmtewet.

Wij gaan ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Amstelveen,
de secretaris, de burgemeester,

Bert Winthorst

Tjapko Poppens

Dit document is elektronisch ondertekend. Zie de elektronische handtekening(en) rechtsboven op pagina 1.